

ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЕРЕФОРМУВАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ БАНКІВ У СВІТІ

Оглобля Я.О.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Досліджено ключові тенденції регулювання діяльності ТНБ на національному та наднаціональному рівнях. Автором узагальнено концептуальні основи переформування глобальної банківської архітектури у посткризовий період. В статті визначено принципові аспекти нової парадигми регулювання діяльності ТНБ у країнах світу. Значну увагу приділено необхідності створення координаційного механізму міжнародної банківської діяльності. Наголошується необхідність подальших розробок у цій сфері з огляду на нарощення кризових явищ та дисбалансів на сучасному етапі розвитку світової економіки.

Ключові слова: транснаціональний банк, світова координаційна мережа міжнародної банківської діяльності, регулювання діяльності ТНБ, фінансова система, система міжнародного банківництва.

Постановка проблеми. Сучасна системна фінансово-економічна криза виявила наріжну необхідність перегляду механізмів регулювання міжнародної банківської справи. Очевидною тенденцією сьогодні є посилення впливу наднаціональних органів регулювання як на процеси розвитку глобального фінансового простору та банківської справи, так і на механізми здійснення регулювання національних фінансових систем та ринків банківських послуг. Найбільш цінний урок, який сучасний світ виніс з останньої фінансово-економічної кризи, є усвідомлення переходу від політики лібералізації економічної сфери, зокрема банківської діяльності, до більш жорсткого систематичного регулювання з посиленням впливу наднаціонального характеру інтеграційного об'єднання. Проте на фоні посилення глобальної координації регулювання міжнародної банківської діяльності виникають конфлікти інтересів, прагнення певних країн домінувати та мати вирішальне слово у певних процесах – конфлікт інтересів є неминучим у сфері «великих грошей» та «занадто великої влади». Через це сучасні процеси глобалізації фінансового простору, посилення взаємопов'язаності національних фінансових ринків, розширення сфер впливу транснаціональних банків, які виходять за межі кількох країн, зумовлюють пошук адекватних їм форм та механізмів регулювання. Саме тому на сучасному етапі розвитку виникає гостра необхідність у переосмисленні концептуальних основ регулювання діяльності транснаціональних банків, які є важливими учасниками системи міжнародного банківництва в умовах глобальної фінансової нестабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження змін у регулюванні діяльності ТНБ як на наднаціональному, так і національному рівнях, особливостями сучасної системи регулювання діяльності ТНБ в рамках системи стратегічного координування діяльності банків у світі займаються як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед представників зарубіжної наукової думки вагоме місце посідають науковці із аудиторської компанії Ернст энд Янг, а саме Біл Шліш, Ян Бегс, Джен Беленс, Ствіен Льюїс, дослідники міжнародного рівня такі, як Мортен Белінг, Ернест Гнан, Патрік Хоноан, Девід Т. Левелін, Нігель Дженкінсон, Аердт Хубен, Ян Какес, Пет Фарел, Патріція Джексон та інші. Розробки в цій галузі проводяться й провідними вітчизняними вченими, а саме Д.В. Неліпою, Л.С. Худяковою, В. Трохименко та іншими. Напрацювання цих вчених мають велике теоретичне та практичне значення задля досягнення таких цілей, як вироблення механізмів ефективного регулювання транс-

національних банків на глобальному та національному рівнях, забезпечення дотримання країнами єдиних стандартів у галузі банківської діяльності.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження зарубіжних та вітчизняних вчених, зазначених вище, створюють підґрунтя для подальших розвідок в даному напрямі, а їхній дискусійний характер та неоднозначність визначають актуальність систематизації досліджень концептуального переформування основ регулювання діяльності банківських установ у країнах світу відповідно до сучасних викликів світового економічного розвитку. Незважаючи на актуальність та нагальність даної проблеми, варто зазначити, що не існує чіткого переліку концептуальних основ регулювання діяльності транснаціональних банків, які потребують фундаментального теоретико-методологічного аналізу сучасних тенденцій у міжнародній банківській справі та вироблення нового координаційного механізму – світової координаційної мережі міжнародної банківської діяльності, створення якої буде запропоновано автором у його науковому дослідженні.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є науково-теоретичне дослідження основ стратегічного переформування основ регулювання діяльності ТНБ у світі. Для досягнення поставленої мети були сформульовані наступні задачі:

1. визначити ключові тенденції регулювання діяльності транснаціональних банків на національному та наднаціональному рівнях;
2. виявити та дослідити концептуальні основи переформування глобальної банківської архітектури у посткризовий період;
3. виробити та обґрунтувати необхідність створення координаційного механізму міжнародної банківської діяльності.

Виклад основного матеріалу. Крах ринку нерухомості й іпотечного кредитування у США призвів до непередбачуваного – глобальної фінансової кризи, яка стала реальною загрозою розвалу світової фінансової системи. Служби ризик-менеджменту ТНБ країн світу не змогли своєчасно й належним чином ідентифікувати й зменшити системні ризики, пов'язані зі швидким зростанням обсягів кредитних операцій та підвищенням цін на активи, передусім – на нерухомість. Погіршення якості активів транснаціональних банків у всьому світі призвело до появи проблем з їх капіталізацією та ліквідністю, а реальний сектор стикнувся з проблемою відсутності позикових коштів. Світ виніс цінний урок з фінансово-економічної кризи 2007-2010 рр. – перехід від політики лібералізації міжнародної банків-

ської діяльності до політики посилення регулювання діяльності ТНБ у світі як на національному, так і наднаціональному рівнях.

Глобальні мегатренди, демографічні зсуви, кризові явища, тиск зі сторони зацікавлених сторін, технологічні інновації та слабке економічне зростання – усі ці фактори разом служать драйверами як еволюційного, так і революційного розвитку ТНБ протягом наступного десятиліття.

Пов'язаний з переорієнтацією світу на посилення регулювання діяльності ТНБ тиск на банківські установи зі сторони зацікавлених сторін полягає у тому, що наднаціональні регулятори та державні органи продовжують реформувати глобальний банківський сектор, а дотримання усіх нормативних вимог тягне за собою додаткові витрати для банків. Інвестори розраховують на покращення показників та виражають своє незадоволення у зв'язку з високою волатильністю та низькою рентабельністю власного капіталу. Що стосується людських ресурсів, то найбільш талановиті співробітники, в яких зацікавлені банки, не хочуть обмежуватися кар'єрою лише у сфері фінансових послуг, що ускладнює задачу трансформації. Крім того, довіра клієнтів до банків знаходиться не на найвищому рівні, запити клієнтів зростають, тому банкам необхідно розробляти нові стратегії та тактики, щоб відповідати очікуванням, дотримуючись при цьому рекомендованих норм та стандартів від регулюючих органів та організацій [5, с. 5-10].

Саме в таких умовах відбувається розвиток ТНБ у другому десятилітті XXI століття, яке диктує банкам можливість успішного існування лише в умовах досягнення п'яти ключових цілей трансформації:

1) забезпечити зростання прибутку. Зацікавлені сторони втомилася від низьких прибутків. Зростання прибутку на 17% дозволило б середньостатистичному глобальному банку показати рентабельність власного капіталу на рівні 15% без подальшого скорочення витрат;

2) жити в умовах жорсткої конкуренції. Конкуренція зростає у всіх сферах банківських послуг, саме тому ТНБ мають вирішувати цей виклик часу шляхом інвестування у нові технології, співробітництво з партнерами чи активного проведення угод злиття;

3) визначити ключовий напрямок діяльності ТНБ. Наступне десятиліття буде відрізнятися спрощенням бізнесу, заміною комплексних послуг окремими банківськими продуктами та кінцем епохи глобального універсального банківського сектору;

4) впроваджувати передові технології. Особливої важливості набуває дохід від інвестицій в «ІТ» сферу. Затрати на «ІТ» мають бути ретельно збалансовані та відповідати клієнтським очікуванням, кібербезпеці та внутрішнім процесам;

5) визначити майбутню структуру ТНБ. Банкам доведеться змінити операційну діяльність шляхом раціоналізації, покращення функціоналу операційних одиниць та їх переміщення у регіони та країни, де забезпечується найбільша ефективність бізнесу.

Беручи до уваги зазначені вищі цілі, транснаціональні банки для успішного функціонування у стабільному фінансовому середовищі мають провести масштабну трансформацію свого бізнесу, запустивши програми по впровадженню змін. Визначну роль буде мати здатність банків управляти ризиками в умовах глобальної нестабільності, а також правильно інвестувати у безпечні фінансові продукти та послуги. ТНБ мають замислитися над тим, як саме структуровано їхній бізнес, протиставити основні послуги додатковим та, найголовніше, зрозуміти, чи зможуть вони отримати більшу стійкість, до-

тримуючись правил та вимог регуляторів, а також підвищити раціональність, ефективність роботи та розміру прибутку [7].

Правила та вимоги, які висуваються до ТНБ та розроблені на наднаціональному рівні в контексті пошуку нових моделей інституційної організації глобальної фінансової системи, розробляються міжнародною спільнотою та складаються з низки ініціатив, що мають зменшити ризики існування на ринку надвеликих фінансових посередників та сприяти забезпеченню фінансової стабільності національних і світової економік в умовах посилення транснаціоналізації та універсалізації банківської діяльності. Виникає такий мегатренд сучасного глобального розвитку як фінансіалізація, «пов'язаний з гіпертрофованим домінуванням фінансового сектору». Посилення регулювання, перш за все, стосується надвеликих банків, які відзначалися порушення міжбанківської конкуренції, посилення асиметричності відносин між учасниками ринку через привілейоване становище потужних посередників, відсутність стимулів до кредитування реальної економіки внаслідок пріоритету інвестування у високодохідні спекулятивні фінансові інструменти, погіршення ринкової дисципліни, схильністю до необґрунтованої ризикованості операцій та генерування фіктивного капіталу.

Одну з перших практик вироблення основ для посилення регулювання діяльності ТНБ у світі має група країн Великої двадцятки, яка в умовах кризи стала головним форумом у цій сфері, спираючись у своїй діяльності на Раду з фінансової стабільності, а також стандартівстановлюючі організації – Базельський комітет з банківського нагляду, Міжнародну організацію комісій по цінним паперам та інші, співпрацюючи з МВФ, ОЕСР, Банком міжнародних розрахунків. Було прийнято ряд заходів у рамках вироблення уніфікованих стандартів фінансового регулювання, а саме:

1. введено в обіг поняття системно важливих фінансових інститутів, затверджено методологію щодо чіткого визначення подібних установ та розроблено режим щодо врегулювання їх фінансової неспроможності. Значущість таких інститутів пов'язана з виникненням системного ризику, тобто, відповідно до досліджень МВФ, «ризик порушення процесу надання фінансових послуг, викликаного пошкодженням всієї або частини фінансової системи та такого, що несе загрозу негативних наслідків для реального сектора економіки»;

2. посилено макропруденційний нагляд та контроль за системними фінансовими ризиками;

3. укріплено стабільності банківських установ (стандарту Базель III);

4. підвищено прозорість та посилено регулювання «тіньової банківської системи», а також ринку деривативів;

5. введено особливий режим регулювання системно важливих фінансових інститутів [3, с. 28].

Пріоритетними напрямками регулювання діяльності системно важливих фінансових установ на наднаціональному рівні стали:

1) підвищення інтенсивності та ефективності контролю та нагляду за діяльністю ТНБ;

2) ефективне врегулювання неспроможності фінансових інститутів (банків, страхових компаній, об'єктів інфраструктури фінансових ринків) без залучення коштів платників податків;

3) введення додаткових вимог до достатності капіталу системно важливих фінансових інститутів;

4) підвищення стійкості системно значимих об'єктів інфраструктури фінансового ринку [6];

5) введення поділу системно важливих банків на системно важливі банки глобального (англ. *G-SIBs*) та національного рівнів (англ. *D-SIBs*) [2, с. 66].

Провідні країни світу, перш все США та країни ЄС, беруть особливо активну участь у процесі посилення регулювання діяльності ТНБ та запровадили низку структурних заходів задля мінімізації ризиковості системно важливих банків. Важливого значення в рамках міжнародної реформи фінансового регулювання має ініціатива по відокремленню традиційної (комерційної) банківської діяльності від операцій з цінними паперами з метою зменшити ризик «зараження» між комерційною та інвестиційною діяльністю ТНБ та обмежити дії гарантій сферою традиційних банківських операцій. Зокрема, розроблені дві основні моделі змін у банківській діяльності:

1) у межах першої моделі накладається пряма заборона на певні поєднання фінансових операцій (так зване, «правило Волкера», стаття 619 закону Додда-Френка, США). «Правило Волкера» прагне звести до мінімуму конфлікти інтересів між банками та клієнтами за рахунок відокремлення інвестиційно-банківських послуг, приватного капіталу і власних хедж-фондів фінансових установ від споживчого кредитування;

2) у другій моделі пропонується розподіл різних типів операцій між різними компаніями, що мають різні джерела формування активів (нормативний акт Банку Англії на основі пропозиції Незалежної банківської комісії під керівництвом Дж. Вікерса і проект закону на основі пропозиції Експертної групи з реформування банківського сектора Євросоюзу під керівництвом голови банку Фінляндії Е. Лііканена). «Правило Вікерса», як і «Правило Волкера», пропонує з метою захисту вкладників та платників податків від негативних наслідків у випадку банкрутства надвеликих банків відокремити операції з депозитами від інвестиційного бізнесу, тобто банкам, які приймають вклади, забороняється здійснювати операції з цінними паперами і деривативами, інвестувати в хедж-фонди та акціонерний капітал, а також розміщувати кошти на рахунках інших фінансових посередників.

На регіональному рівні важливо відмітити ініціативи країн ЄС щодо мінімізації ризикованості системно важливих банків, пов'язаних з прийняттям восени 2012 р. рішення про запровадження Єдиного механізму нагляду за діяльністю банків Єврозони як першого кроку до створення Європейського банківського союзу. Крім того, передбачається вироблення Єдиного механізму врегулювання банківських банкрутств та створення спеціального фонду для його фінансування, а також прийняття та застосування країнами ЄС складної схеми гарантування депозитів, покликаної не допустити масових панічних вилучень банківських вкладів.

Позитивною ініціативою є й те, що з 2016 р. відповідно до Директиви про реструктуризацію та банкрутство банків набуває чинності процедура порятунку банків за моделлю «bail-in» (кіпрський варіант), тобто порятунок ТНБ за рахунок акціонерів і кредиторів банку, а не процедури «bail-out», яка відбувається за рахунок держави (досвід порятунку банків під час глобальної фінансово-економічної кризи 2007-2010 рр.). Ця процедура полягає у використанні для порятунку банків спочатку коштів акціонерів, потім кредиторів за облигаціями і, в останню чергу, власників великих вкладів на суму понад 100 тис. євро. Вклади до 100 тис. євро будуть гарантовані державами. Участь держави має бути обмеженою і складати не більше 8% збитків банківської установи [2, с. 67].

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що найчастіше застосовуваними є шість стратегічних груп заходів, пов'язаних з регулюванням діяльності ТНБ у світі національними регуляторами, покликаними забезпечити їх стабільне функціонування у світі, а саме:

1. структурне регулювання (наприклад, заходи типу обмежень за законом Гласса-Стіголла у США, концепція «вузьких банків»), спрямоване на обмеження розміру та/або бізнесів тих ТНБ, які визначені як надто великі, щоб збанкрутувати;

2. поведінкове регулювання – вимоги щодо розміру капіталу, рівня ліквідності (Базель III), які накладаються на банки або інші фінансові інституції задля забезпечення нижчої вірогідності банкрутства;

3. інтервенційні заходи (наприклад, режими резолюцій (англ. SEIR), структурні інтервенції на ранніх етапах), розроблені підтримувати збанкрутілий банк як діюче підприємство. Ці заходи концентруються на корегувальних діях, вироблених наглядовими органами у випадку погіршення позицій ТНБ;

4. податкові та страхові заходи, за яких банки сплачують по факту для компенсування витрат минулого порятунку свого становища за рахунок допомоги третіх сторін (податки), та з перспективою задля покриття можливих майбутніх інтервенцій (страхування);

5. дозвільні заходи для закриття банків (наприклад, закони щодо банкрутства, дії у разі банкрутства банку, спрямовані на мінімізацію витрат);

6. плани по оздоровленню (наприклад, заповіді при житті), розроблені задля планування заздалегідь чітких дій як відповідь на проблеми, що загрожують платоспроможності. Крім того, має бути описано, як саме, у випадку краху ТНБ, його різноманітні частини бізнесу будуть визначені та частково врятовані при можливості, в той час як інші – ні [4, с. 32-33].

Це лише доводить той факт, що остання світова фінансово-економічна криза викликала концептуальний перегляд основ регулювання діяльності банків у світі, спричинила тиск на банківські установи по всьому світу, а також збільшила регулятивний тягар, пов'язаний з додатковими витратами та досягненням рівня прозорості банківської діяльності.

У цілому, сталося декілька важливих поліпшень у наступних сферах: зріс коефіцієнт достатності капіталу (особливо серед країн, які уникли прямого удару кризи), схеми страхування депозитів стали більш інтенсивними та щедрими, багато реформ було прийнято стосовно регулювання діяльності ТНБ та вироблення планів порятунку банків у разі настання кризового стану в країнах ЄС, США та Азії. Серед основних концептуальних основ регулювання діяльності ТНБ у світі в сучасних умовах варто виділити наступні:

1) перехід від політики лібералізації міжнародної банківської діяльності до політики посилення регулювання діяльності ТНБ у світі як на національному, так і наднаціональному рівнях;

2) ефективне функціонування служб ризик-менеджменту у кожному ТНБ, їхня своєчасна та виважена реакція на погіршення стану фінансового середовища у світі;

3) поліпшення якості активів транснаціональних банків;

4) чітке дотримання транснаціональними банками нормативних вимог наднаціональних органів регулювання міжнародної банківської діяльності;

5) вироблення ТНБ здатності управляти ризиками в умовах глобальної нестабільності;

6) інвестування лише у безпечні фінансові продукти та послуги;

7) відокремлення традиційної (комерційної) банківської діяльності від операцій з цінними паперами;

8) зміна пріоритетів у порятунку ТНБ: впровадження схем порятунку банків за моделлю «bail-in» (порятунок ТНБ має здійснюватися акціонерами та кредиторами банку, а не державою);

9) широке проведення на національних рівнях країн стрес тестувань задля перевірки можливості банків протистояти будь-яким зовнішнім стресовим чинникам та безпосереднім шокам;

10) підвищення достатності капіталу у ТНБ зокрема та дотримання комплексних нормативів регулювання Базель III у цілому (адекватність капіталу, буфер збереження капіталу, формування протирічливого буферу).

На нашу думку, на сучасному посткризовому етапі розвитку світової економіки відсутня модель ефективної співпраці між ТНБ, національними регуляторами (в тому числі й центральними банками країн світу) та існуючими наднаціональними регулятивними організаціями). Саме тому доцільним є створення механізму ефективного функціонування усіх фінансових установ, забезпечуючи захист їх інтересів, координацію між собою та створюючи безпечно фінансове середовище з ціллю запобігання зловживань зі сторони ТНБ, що можуть будь-яким чином погіршувати глобальну фінансову стабільність у світі. Такий механізм має являти собою сучасну світову координаційну мережу міжнародної банківської діяльності, що складатиметься з учасників, які представлятимуть різноманітні ТНБ, регулятивні органи національного (в тому числі й центральні банки країн світу) та наднаціонального рівнів, які взаємодіють між собою та діляться один з одним інформацією та ресурсами (зокрема, інтелектуальними та людськими) (рис. 1).

Трьома ключовими напрямками формування світової координаційної мережі міжнародної банківської діяльності мають стати наступні:

1. охоплення експертів та представників різноманітних ТНБ, які керуються або підтримують загальноприйняті стандарти;

2. розвиток спільного «передового досвіду» правил і методів здійснення ефективного регулювання банківської діяльності;

3. завдяки спеціалізації та професійному і стандартно орієнтованому обміну інформацією, забезпечення, так званого, «нежорсткого керування», тобто координацію або навіть гармонізацію різних рівнів регулювання ТНБ, не порушуючи при цьому національних прерогатив [1, с. 55-57].

Виникнення конфліктів в рамках мережі є неминучим явищем, оскільки не завжди інтереси ТНБ співпадають, наприклад, з інтересами регулятивних органів. Для цього пропонується створити ядро мережі, а саме «Комунікативний союз», тобто ущільнення мережі взаємозв'язків між учасниками: ТНБ-членами, центральними банками та наднаціональними регулятивними органами (Базельським комітетом, Радою фінансової стабільності, МВФ, Банком міжнародних розрахунків тощо). Ці мережі будуть сприяти вирішенню актуальних конфліктів, що можуть переростати у кризові ситуації, а згодом й кризи глобального масштабу, шляхом їх ретельного вивчення, розкладання на складові й роботу з кожним його чинником, що дозволяє вирішити конфлікт у найсприятливіший для усіх зазначених сторін спосіб.

Вузловими моментами «Комунікативного союзу» будуть різноманітні агент-

ства та комітети, які мають виконувати роль рушійних сил взаємодії, а також забезпечувати та всіляко підтримувати взаємопорозуміння, рівність інтересів та здатність функціонувати стабільно та безпечно для інших банків світу. Завдяки концепту створення всеохоплюючої світової координаційної мережі у світі регулювання ТНБ має перетворитися на розширене багатостороннє дотримання стандартів і нормативів, узгодження функціонування на світовому ринку банківських послуг з урахуванням сучасних технологій, розвитку цифрового бізнесу та жорсткої конкуренції на ринках з метою запобігання фінансових колапсів у світі [1, с. 54].

Висновки і пропозиції. Таким чином, підсумовуючи концептуальний перегляд основ регулювання діяльності ТНБ в розрізі останньої світової фінансової кризи, можна зробити наступні висновки:

1) ключовими тенденціями регулювання діяльності транснаціональних банків на національному та наднаціональному рівнях є переорієнтація світу на посилення регулювання діяльності ТНБ, виникнення тиску на банківські установи зі сторони усіх зацікавлених сторін, реформування глобального банківського сектору та чітке дотримання нормативних вимог, висунутих транснаціональним банком, що тягне додаткові витрати для банків, розробку нових стратегій та тактик, щоб відповідати сучасним викликам, дотримуючись при цьому рекомендованих стандартів від регулюючих органів та організацій.

2) Протягом останнього десятиліття відбувся перегляд концептуальних основ регулювання міжнародної банківської діяльності. На сьогодні на першому плані стоять наступні пріоритети:

1. ефективне функціонування служб ризик-менеджменту у кожному ТНБ, їхня своєчасна та виважена реакція на погіршення стану фінансового середовища у світі;

2. поліпшення якості активів транснаціональних банків;

3. інвестування лише у безпечні фінансові продукти та послуги;

4. широке проведення на національних рівнях країн стрес тестувань задля перевірки можливості банків протистояти будь-яким зовнішнім стресовим чинникам та безпосереднім шокам;

5. підвищення достатності капіталу у ТНБ зокрема та дотримання комплексних нормативів регулювання Базель III у цілому тощо.

3) варто констатувати, що поки що заходів, вже прийнятих провідними країнами світу з метою вирішення проблем у регулюванні ТНБ, не є достатньо задля забезпечення стану цілкомитой глобальної фінансової стабільності та недопущення виникнення кризи світового масштабу знову. Відповідь регулятивних органів на кризові явища, які сталися в

Рис. 1. Схема засад функціонування світової координаційної мережі міжнародної банківської діяльності

Джерело: розроблено автором

економіці за останні 10 років, як на національному, так і наднаціональному рівнях є досить повільною, враховуючи поточні ініціативи та регуляторні зміни, прийняті або погоджені на сьогоднішній день. Доцільним, на нашу думку, є створення світової координаційної мережі міжнародної банківської діяльності, яка б сприяла у ефективному функціонуванню усіх ТНБ світу, партнерству, забезпеченню безпечного фінансового простору у світі.

Постійне нарощення кризових тенденцій у світовій економіці та необхідність пошуку оптимальної системи банківського регулювання та нагляду як на національному, так і наднаціональному рівнях не дозволяють зупинитися на досягнутому і вимагають глибокого вивчення даної проблематики та подальшої розробки підходів до ефективного регулювання транснаціональних банків у країнах світу.

Список літератури:

1. Неліпа Д. В. «Урядування в мережі»: державно-управлінське ноу-хау Європейського Союзу / Д. В. Неліпа // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління. – 2013. – Вип. 4. – С. 50-58.
2. Трохименко В. Сучасна практика регулювання системно важливих банків / В. Трохименко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2014. – № 11 (164). – С. 65-69.
3. Худякова Л. С. Реформа регулювання фінансового сектора в Європейському союзі / Л. С. Худякова, Е. А. Сидорова // Деньги и Кредит. – 2014. – № 4. – С. 28-34.
4. Balling Morten. Regulation and banking after the crisis / Morten Balling and Ernest Gnan, Patrick Honohan, David T. Llewellyn, Nigel Jenkinson, Aerdt Houben and Jan Kakes, Pat Farrell, Patricia Jackson, Edward J. Kane, Alistair Milne // Vienna: SUERF (SUERF Studies: 2011/2) – May 2011. – 152 p.
5. Schlich Bill. Transforming banking for the next generation / Bill Schlich, Ian Baggs, Jan Bellens, Steven Lewis // Global banking outlook EY. – 2015. – 13 p.
6. Reducing the moral hazard posed by systemically important financial institutions, FSB Recommendations and Time Lines [Електронний ресурс] / Financial Stability Board. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_101111a.pdf
7. Сайт аудиторської компанії Ернст енд Янг. Електронний режим доступу: <http://www.ey.com>

Оглобля Я.А.

Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана

ОСНОВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПЕРЕФОРМИРОВАНИЯ РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТРАНСНАЦИОНАЛЬНЫХ БАНКОВ В МИРЕ

Аннотация

Исследованы ключевые тенденции регулирования деятельности ТНБ на национальном и наднациональном уровнях. Автором обобщены концептуальные основы реформирования глобальной банковской архитектуры в посткризисный период. В статье определены принципиальные аспекты новой парадигмы регулирования деятельности ТНБ в странах мира. Достаточное внимание уделено необходимости создания координационного механизма международной банковской деятельности. Подчеркивается необходимость дальнейших разработок в этой сфере с учетом наращивания кризисных явлений и дисбалансов на текущем этапе развития мировой экономики.

Ключевые слова: транснациональный банк, мировая координационная сеть международной банковской деятельности, регулирование деятельности ТНБ, финансовая система, система международного банковского дела.

Ogloblia Ya.O.

Vadym Hetman Kyiv National Economic University

BASES OF STRATEGIC REFORMATION OF TRANSNATIONAL BANKS ACTIVITIES REGULATION IN THE WORLD

Summary

The article is devoted to the research of key tendencies of transnational banks activity regulation on national and supranational levels. The author examined conceptual bases of strategic reformation of the global banking architecture in the postcrisis period. Principal aspects of new paradigm of TNBs regulation in countries of the world are determined in the article. Sufficient attention is paid to the necessity of creation of a new coordination mechanism of international banking. The necessity of further researches in this sphere taking into consideration the accumulation of crisis phenomena on the modern stage of development is stressed in the article.

Keywords: transnational bank, world coordination network of the international banking, transnational banks activity regulation, financial system, system of international banking.